

Numan Sabit SÖNMEZ
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

KAMBIYO SENETLERİNDE ŞAHSİ DEFİLER

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	XIII
Giriş	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KAMBIYO SENETLERİ VE DEFI SİSTEMİ

§ 1. Kıymetli Evrakın Devir Şekline Göre Sınıflandırılması.....	3
I. Nama Yazılı Senetler.....	4
II. Emre Yazılı Senetler	7
III. Hamiline Yazılı Senetler	9
§ 2. Kambiyo İlişkisinin Kurulması ve Önem Arz Eden İlkeler.....	10
I. Kambiyo İlişkisinin Kurulmasında Muhtelif Görüşler	10
II. Kambiyo Senetlerine Hâkim Olan İlkeler.....	15
A. Kıymetli Evrak Tanımından Kaynaklanan Özellikler	15
B. Soyutluk/Mücerretlik İlkesi.....	18
C. Kamu İtimadı İlkesi	27
D. Sıkı Şekil Şartlarına Tâbi Olma	29
§ 3. Kambiyo Senetlerinde Defi Sistemi.....	30
I. Defilerin Sınıflandırılması.....	30
A. Mutlak Defi – Nispi Defi Ayırımı.....	32

B. Senet Metninden Anlaşılan Defi – Taahhüdün Hükümsüzlüğüne İlişkin Defi – Şahsi Defi Ayrımı.....	33
C. Diğer Defi Sınıflandırmaları	40
II. Devir Şekillerine Göre Kambiyo Senetlerinde Defiler	43
A. Nama Yazılı Senetlerde Defiler	43
B. Emre Yazılı Senetlerde Defiler	45
C. Hamile/Hamiline Yazılı Senetlerde Defiler	46

İKİNCİ BÖLÜM

ŞAHSI DEFI TEŞKİL EDEN HALLER VE BU HALLERİN ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI İLERİ SÜRÜLEBİLME KOŞULLARI

§ 4.Şahsi Defilerin Tanımı ve Şahsi Defilere Sebebiyet Veren Durumlar.....	49
I. Genel Olarak.....	49
II. Temel İlişkiden Doğan Şahsi Defiler.....	50
A. Bedelsizlik Kavramı.....	52
B. Temel İlişkiden Doğan Şahsi Defi Örnekleri.....	55
1. Borcu Sona Erdiren Sebepler	56
2. Ödemezlik Defi.....	57
3. İrade Bozukluğu Halleri ve Aşırı Yararlanma.....	57
4. Muvazaa, Kanuna, Ahlâka, Kamu Düzenine Aykırılık, Kumar ve Bahis Borçları, İmkânsızlık.....	63
5. Zamanaşımı Defi.....	65
6. Teminat Senetleri	66
7. Tüketici Senetleri	69
III. Taraflar Arasında Kambiyo İlişisine Yönelik Özel Bir Anlaşmadan Doğan Şahsi Defiler	75
A. Hatır Senetleri	75
B. Açık Senet Anlaşmasına Aykırılık.....	80

C. Diğer Anlaşmalar.....	85
1. Gizli Tahsil Ciroosu	85
2. Gizli Rehin Ciroosu	88
IV. Taraflar Arasında Kambiyo İlişkisi ve Temel İlişki Dışında Bir İlişkiden Kaynaklanan Şahsi Defiler.....	90
A. Takas Defi.....	91
B. Senedin Rıza Hilafına Elden Çıkması.....	92
§ 5. Üçüncü Kişilerin Şahsi Defiler Karşısındaki Durumu	98
I. Üçüncü Kişilerin Korunması	98
II. Korumanın Ortadan Kalktığı Haller	100
A. Alacağın Temliki ve Vadeden Sonraki Ciro	100
B. Tahsil Ciroosu ve Rehin Ciroosu	102
C. Külli Halefiyet Yaratan Durumlar.....	103
1. Senedin Miras Yoluyla İktisabı.....	104
2. Ticaret Şirketlerinde Yapısal Değişiklikler	105
3. Ticari İşletmenin Devri.....	106
D. Tek Kişi Ortaklıkları	106
E. Faktoring Şirketlerine İlişkin Durum	107
F. Diğer Haller	115

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİLEREK BORÇLU ZARARINA HAREKET KAVRAMI VE ŞAHSİ DEFİLERİN İSPATI

§ 6. İyiniyet ve Bilerek Borçlu Zararına Hareket Kavramları.....	117
I. MK m. 3 Anlamında “Sübjektif İyiniyet”	117
II. Kambiyo Senetleri Hukukunda İyiniyet Ölçüsü: Bilerek Borçlu Zararına Hareket.....	126
A. Yargıtay İçtihatları.....	126
B. Doktrindeki Görüşler.....	129
C. Cenevre Anlaşması	132

D. Deęerlendirme	135
§ 7. Şahsi Defilerin İspatı	139
I. Genel Olarak İspat.....	139
II. HMK Kapsamında İspat Yüğü.....	142
III. Senetle İspat Kuralı ve İstisnaları	147
IV. Şahsi Defilerde İspat Edilecek Hususların Deęerlendirilmesi ..	156
A. Şahsi Defi Teşkil Eden Durumun İspatı	156
B. Bilerek Borçlu Zararına Hareket Kavramının İspatı.....	161
SONUÇ	169
KAYNAKÇA.....	173